

beidersmassa's zelf, die de productiemiddelen voor hun doeleinden in beweging zetten, en door middel van hun radenorganisatie eenheid en planmatigheid daarin doorvoeren.

VIII.

Deze zeer algemeene beschouwingen over wezen en inhoud van de bevrijdingsstrijd der arbeiders maken nu ook een antwoord mogelijk op de vraag, wat daarbij de rol van een revolutionaire partij zal zijn. Niet wat volgens de oude sociaal-democratische opvatting haar rol is: de eigenlijke bevrijdingsstrijd van het proletariaat leiden. Daartoe is, zooals wij zagen, de partij niet in staat. Die opvatting behoort tot de parlementaire gedachtenwereld; daar heerscht de partijstrijd, daarin veroverd een partij de regeringsmacht en benut deze voor haar volgelingen. De proletarische revolutie daarentegen is klassenstrijd, zelfbevrijding der klasse.

Maar daarin hebben ook revolutionaire partijen hun taak. Zij zijn als groepen of organisaties van gelijkgezinde, geestverwante personen, die de proletarische revolutie trachten te bevorderen. En wel daardoor, dat zij de kracht der arbeidersklasse door geestelijke opheldering, door het verspreiden en verdiepen van socialistische of communistische beschouwingen vergroeten, vermeerderen. De wederzijdse discussie, de propaganda, de polemiek met andere partijen vormen de geestelijke strijd, de gedachtenstrijd, door middel waarvan de arbeidersklasse zich zelf de noodige klaarheid omtrent haar praktische acties moet verschaffen. Zulke partijen kunnen niet, zooals onder het parlementarisme, naar partijmacht voor zich zelf streven.

Zij zullen daarom ook minder stevig zijn, zich misschien ook in wisselende arbeidersgroepen oplossen. Hun rol schijnt bescheidener dan die der oude partijen te zijn, is echter in werkelijkheid van grooter betekenis, daar zij geen hindernissen, maar bevorderaars der proletarische revolutie zijn. Zij hebben een belangrijke functie in de bevrijdingsstrijd der massa's te vervullen: zij zijn de organen van de zelfverheldering, zelfvoorlichting der arbeidersklasse.

Verantwoording vrijwillige bijdragen 10 - 22 Juli:

C.N. te A. 25 ct. (in een vorige verantwoording vergeten) Sp. te A. f 1.- B.Z. te A. 25 ct.

Commentaar overbodig, bijdragen niet.

Hieronder drukken we nu nog enkele van de uit Palestina ontvangen artikelen af. In één der volgende nummers zal dan deze serie worden afgesloten.

Het Verschil Tusschen Slagers en Schapen - (Febr. '36).

De georganiseerde arbeiders meenen, dat de Histadrut, die toch hun eigen organisatie is, arbeidersbelangen vertegenwoordigt. Zij denken dat zij zelf beslissen, omdat zij toch de contributie betalen en de beamtten in de vakverenigingen kiezen.

De Moaza van de Histadrut (landelijke conferentie) heeft besloten de onaangename gevolgen der werkloosheid te verzachten. Zij wendt zich tot alle arbeiders en verzoekt hen dringend een bepaalde belasting te betalen, die in een fonds zal worden gestort. Uit dit fonds zullen de bijzonder behoeftigen worden ondersteund en groote werken worden aanbesteed. Dit beteekent, dat de arbeidersklasse zelf de geheele kosten moet dragen.

Het is echter in het belang der arbeiders, niet enkel de onaangename gevolgen der werkloosheid te verzachten, maar de werkloosheid, de honger, en de wortel van deze misstanden, de uitbuiting, te bestrijden. Men moet de bourgeoisie de machtsmiddelen ontnemen, zoodat ze de arbeiders niet meer kan uitbuiten. Deze machtsmiddelen zijn in de eerste plaats de productie-middelen, d.w.z. de fabrieken, de grond en de geheele in de banken opgehoopte rijkdom.

De Mifal (actie) van de Histadrut neemt de uitbuiters echter niets van hun macht en van hun rijkdom. In tegendeel, zij beschermt de ondernemers en hun winsten. De min of meer "revolutionaire" organisatie-bezitters zeggen n.l., dat de strijd tegen de uitbuiters nog de tijd heeft en dat het er nu op aan komt, eerst de dringendste nood te lenigen. Maar het resultaat van de Mifal zal zijn, dat de loonen nog meer dalen, dat de ellende dus groter wordt. Want als de arbeiders de werklozen zelf ondersteunen, is het loon toch reeds gedaald. D.w.z. het ~~zamenlijke loon~~, dat de ~~geheele arbeidersklasse~~ krijgt uitbetaald. Als tot nu toe (bij een doorene loon van 200 Mil; ongeveer f 1.40 - GIC) de 80.000 Joodsche arbeiders van Palestina dagelijks 16.000 Pond ontvingen (1 Pond = 1000 Mil = f7.- - GIC), dan krijgen nu misschien 60.000 arbeiders nog slechts 12.000 Pond, maar daar leven altijd nog 80.000 arbeiders met hun gezinnen van, afgezien van hen, die in hun wanhoop zelfmoord hebben gepleegd. Het loon (het zamenlijke loon der arbeidersklasse) zou dan ongeveer met een vierde worden verlaagd.

Als nu de arbeiders, door de Histadrut geleid, hierop ingaan en deze schandelijke regeling aannemen, zal het onherroepelijke gevolg zijn, dat ook de afzonderlijke loonen in deze val zullen meegaan en eveneens ongeveer met een vierde zullen dalen. En zoo zal dat altijd verder gaan, zolang de arbeiders zich dat laten aanleunen.

De Histadrut-bezitters zeggen ook nog, dat deze actie een solidariteitsactie van werkende en werkloze arbeiders is. We hebben al aangetoond, waar deze manier van solidariteit toe moet leiden. Solidair zijn beteekent echter: tezamen blijven. Tezamen blijven, niet om te verhongeren, maar om gemeenschappelijk te strijden. Als de werkende proletariërs niet willen, dat hun loon daalt en als de werkloze proletariërs niet willen verhongeren, dan moeten ze vanzelfsprekend

solidair strijden. Zonder gemeenschappelijke strijd gaat het niet. De werkende proletariërs moeten met de werklozen tezamen strijden voor hooger loon voor de werkenden en voor verbetering van het loon aan de werklozen gedurende hun werkloosheid. Want de vele miljoenen Ponden, die in de kassa's der banken, maatschappijen en regering liggen, zijn immers van de arbeiders afgenomen rijkdom. Tegen deze macht kunnen de arbeiders niet met succes strijden zonder de actieve ondersteuning der werklozen en de werklozen kunnen niets bereiken zonder de gemeenschappelijke actie met de bedrijfsarbeiders. De arbeiders in de bedrijven moeten staken en de werklozen moeten deze stakingen ondersteunen door propaganda, door posten, door levensmiddelenvoorziening, enz. Ieder bedrijf, het grootste zoowel als het kleinste, moet een burecht zijn in deze strijd. Om deze strijd tot het einde toe vol te houden, moeten de arbeiders naar goed organiseren. Want de Histadrut-bezitters zullen deze strijd trachten te saboteeren. De Histadrut-bezitters hebben net zoo veel belang bij de "Binjan ha'arev" (opbouw van het land) d.w.z. aan de winst, als de uitbuiters, wat het politieke verbond van de Histadrut met de bourgeoisie tot aan de Misrachi toe, bewijst. En als de arbeiders tegen de wil van hun "leiders" in, klassebewust handelen en strijden, dan heeft het laatste uur voor de nationalistische, chauvinistische, compromis-achtige Histadrut-bureaucraten geslagen. De bourgeoisie zal zich van hen afkeeren en steun zoeken bij de revisionisten (fascisten) en bij de politie. Daarom zullen de Histadrut-bezitters probeeren iedere zelfstandige beweging der arbeiders te verhinderen en te vernietigen. Zij zullen het eerst met regeerkunst probeeren, dan met geweld, zij het door hun stormtroepen van de "Hapoel" (arbeiderssport) of van het slachthuis. (De 13e Januari werden arbeiders, leden van de Histadrut, door "Hapoel"mannen en door slagers van het slachthuis, die er door de leiding van de Histadrut tot dit doel bij waren gehaald, op de meest brutale manier uit het vakverenigingsgebouw in Tel-Aviv gegooid, enkel omdat ze de bescheiden wensch hadden aan een zitting der arbeidersraad deel te nemen, wat anders gebruikelijk is. Deze avond echter was het lastig voor de bureaucraten, omdat er over de werkloosheid moest worden gesproken). En als dat niet voldoende is, zullen ze tezamen met de bourgeoisie, zoowel met de Joodsch-nationalistische als met de Engelsch-imperialistische, de politie bevel geven om iedere beweging der arbeiders neer te slaan. Het verbond met de bourgeoisie is voor hen een kwestie van leven of dood.

En daarom praten ze in deze tijd, waarin de zelfmoordcijfers stijgen, over planmatige productie en werkverschaffing. Werkverschaffing zonder strijd tegen de kapitalistische uitbuiting betekent echter levering van goedkope arbeidskrachten door de winsthongerige bourgeoisie. Planmatige productie met behoud van de loonarbeid betekent planmatige uitbuiting en pauperisme van het proletariaat, betekent verwijdering der vrouwen uit het productieproces en ondervoeding der arbeiderskinderen.

Het een of het ander: of deze volkseconomen en werkverschaffers weten zelf niet wat ze zeggen, en in dat geval stichten ze slechts verwarring; of ze weten het wel, en in dat geval verraden ze de zaak van het proletariaat. In beide gevallen dienen ze slechts de reactie.

Het zou voor de Histadrut toch gemakkelijk zijn een campagne voor werklozen-ondersteuning te houden. Het is zelfs aan te nemen, dat de regering onder een zekere druk bereid zou zijn tot betaling van ondersteuning. Wat is nu eigenlijk de reden waarom de Histadrut

zoo angstvallig iedere vanzelfsprekende eisch en iedere strijd vermijdt?

De reden is de volgende: De Histadrut-machthebbers vreezen, dat de regering de immigratie zal stopzetten. Daar nu de Histadrut in de allereerste plaats nationalistisch-zionistisch is, zullen ze zeker veel dingen eerder doen, dan hun zionistisch verbond met hun volksgenooten en de Misrachi prijsgeven. Ze zullen zich op de borst slaan, de MAPAIërs zoowel als de verschillende oppositioneelen, en vertellen, dat ze voor alles het recht op de vrije immigratie moeten bewaren. Maar wat is dat nu eigenlijk voor vrije immigratie? De verdeling der immigratie-certificaten heeft de nationalistische, zionistische organisatie in handen. De Engelsche regering beruikt iedere immigrant. En wie tenslotte hier naar toe komt, merkt, dat de vrijheid der immigratie voor de één er in bestaat, in stukken grond te speculeeren, en voor de arbeiders om zich voor een paar plasters te laten uitbuiten. Er bestaat geen vrije immigratie, zoolang dit land en zijn arbeiders in deze onwaardige slavernij leven. Hoe wil de Histadrut toch, als de nood aan de man komt, de immigratie verdedigen, als de arbeiders niet, door het verbond met de Arabische klassegenooten in het bezit zijn van de voor elke strijd noodige rechtsmiddelen. Voorloopig zijn de Arabische arbeiders de Joodsche immigranten nog vijandig gezind en ze zullen het zoolang blijven (en zoolang achter de Arabische fascistenaanloopen) tot ze zien, dat de Joodsche arbeiders de klasse-solidariteit praktisch toepassen.

En daarvoor is het nu een goede gelegenheid. De Joodsche arbeiders in het bedrijf en op de arbeidsbeurzen moeten uit hun midden comite's van actie kiezen, die niet worden betaald en slechts aan hen verantwoordelijk en te allen tijde afzetbaar zijn. Deze comite's van actie moeten in de nauwste verbinding met elkaar staan en in iedere stad en ieder dorp gemeenschappelijke comite's stichten, die de actie met de Arabische arbeiders gemeenschappelijk kunnen voeren. De arbeiders moeten er voor zorgen, dat in deze comite's de volle arbeidersdemocratie heerscht en ze moeten er angstvallig voor waken, dat er geen klasse-vreemde elementen binnensluipen. Al zullen de MAPAI-bonzen schreeuwen dat men de "Schalom al Jisrael" (Godsvrede tussen de Joden) als zwendel onmaskert, al zullen de zogenaamde oppositioneelen jammeren, dat men de centen-solidariteit in een daden-solidariteit verandert, al zal de P.K.P. moord en brand schreeuwen, dat men zich niet door voornamen en burgerlijke Arabische volksgenooten wil laten verraden, door de Hussein en de Nashashibi; al dit geschreeuw mag de arbeiders er niet van af houden over de beroeps- en nationale grenzen heen een machtige organisatie op te bouwen. Dat is de eenige mogelijkheid om met de Arabische arbeiders tezamen de strijd voor werklozen-ondersteuning en voor alle eischen der arbeiders te voeren, tot aan de bevrijding der arbeidersklasse. Want als de arbeiders zich van hun "leiders" hebben bevrijd, komen ze ook klaar met hun uitbuiters.

De arbeiders moeten de illusie laten varen, dat men de Histadrut kan democratiseren. De bureaucratie, in het bezit van de geldmiddelen, de pers, enz., laat zich niet door democratische methoden uit de weg ruimen. Dit apparaat, van oudsher slechts ingesteld om een verbond te krijgen met de bourgeoisie, om samen te werken met de openbare macht en niet het minst om de eigen trouwe en contributie-betalende leden te misleiden en dom te houden, - dit apparaat laat zich niet eenvoudig door over te gaan in nieuwe, "oppositioneelen" handen, in een revolutionair instrument veranderen. Dit apparaat moet vernietigd worden.

en "leidend" personeel in de statistiek is begrepen. Hoe het ook zij, in elk geval blijkt uit deze statistiek een andere verhouding dan in het voor-revolutionaire Rusland, waar men op de zooveel grotere bevolking slechts enkele miljoenen industrie-arbeiders aantroft. Daarbij moet men nog bedenken, dat aan het aantal van 1,9 miljoen, volgens de cijfers in "De Spaansche Revolutie" nog enkele honderdduizenden transportarbeiders en arbeiders in openbare diensten moeten worden gevoegd, zoodat het totaal niet ver van de 2½ miljoen zal zijn.

Deze andere verhouding maakt, dat in Spanje, veel meer dan in Rusland het geval was, de arbeiders een overheerschende invloed op de ontwikkeling hebben. Daartoe dragen zeker ook nog de kleinere afstanden en de grotere bevolkingsdichtheid bij. Want deze maken, dat het vraagstuk van de voedselvoorziening van de steden, dat in Rusland de geheele loop van de ontwikkeling bepaalde en in het bijzonder aanleiding was tot het invoeren van de NEP, in Spanje niet zoo onoplosbaar is als daar.

Toch speelt ook in Spanje de landbouw een overheerschende rol, en dat blijkt wel het duidelijkst uit de in- en uitvoercijfers. In 1930 waren deze (afgerond in miljoenen peseta's):

Grondstoffen	Afgewerkte producten	Voedingsmiddelen
Invoer 852	Invoer 1208	Uitvoer 1386
Uitvoer 377	Uitvoer 526	Invoer 380
Invoeroverschot 475	Invoeroverschot 682	Uitvoeroverschot 1006

Hoewel de productie van grondstoffen in Spanje een enorme omvang heeft (kwikzilver 1/3 der wereldproductie, lood 1/4 van de wereldproductie, kopererts 4.100.000 ton, ijzererts 6.100.000 ton, steenkool 6.900.000 ton, verder belangrijke hoeveelheden zink, tin, zilver, wolfram, mangaanerts, alles volgens cijfers van 1925 - '29 zie "De Sp. Rev.") worden dus nog veel meer grondstoffen in- dan uitgevoerd. Voor een deel is dit toe te schrijven aan de noodzakelijke invoer van de bewerkte ertsen, daar het hoogoverbedrijf in Spanje niet in staat is in de behoefte te voorzien. In 1930 bedroeg de invoer van ijzer en staal nog 316.500 ton, wat echter tegenover een staalproductie van 608.000 ton (1925 - ijzer onbekend) niet van bijzonder groote beteekenis is. Belangrijker is de invoer van ruwe katoen en zijde voor de textielindustrie in Catalonië, waar ongeveer 300.000 arbeiders werkzaam zijn. Verder worden ingevoerd machines, hout, chemische producten, voertuigen, ijzerwaren, kolen e.d.

Tegenover deze invoer staat een enorme uitvoer van voedingsmiddelen, vooral zuidvruchten, wijn en olijfolie, groenten en planten, terwijl granen moeten worden ingevoerd.

Uit deze cijfers blijkt, dat er een nauw verband moet bestaan tusschen de Spaansche landbouw en industrie. De producten, die de landbouw op de wereldmarkt brengt, moeten het tekort aanzuiveren, dat de industrie daar maakt, door minder grondstoffen en industrieproducten te leveren dan in Spanje worden ingevoerd.

Een dergelijke verhouding wijst er op, dat beide beheerd worden door een kapitaalsorganisme, dat en industrie, en landbouw zuiver kapitalistisch worden beheerd. Daarom kan men ook heel slecht de Spaansche grootgrondbezitters als "feodale adel" aanduiden; er van een tegenstelling tusschen "adellijk grootgrondbezit" en "industriële bourgeoisie",

zoals ons de geschiedenis der burgerlijke revoluties leert, kan geen sprake zijn. Een feodale adel met de daarbij passende exploitatie van zijn grondbezit bestaat niet meer, er bestaat alleen nog kapitalistische exploitatie, en die is in handen van de kapitaalbezitters. Wel is het zoo, dat in landen als Spanje en ook Japan, die pas laat met kapitalistische productie zijn begonnen, er onmiddellijk groote kapitalen voor noodig zijn. En deze konden alleen worden opgebracht door het buitenlandsch kapitaal, of door het grootgrondbezit. Zoo zijn in Spanje de grootgrondbezitters ook tegelijk de stam van de industriële bourgeoisie.

Het aandeel van het buitenlandsch kapitaal in de Spaansche industrie is trouwens aanzienlijk; spoorwegen, mijnen, chemische- en electriciteitsindustrie is in handen van het buitenlandsch kapitaal. Voor de oorlog schatte men de totale waarde van deze ondernemingen op 4 miljard peseta's. ("De Spaansche Revolutie").

II.

De economische ontwikkeling van Spanje, zooals hij in de aangehaalde gegevens tot uiting komt, bewijst, dat Spanje de overgang van feodalisme naar kapitalistische uitbuiting reeds lang heeft gemaakt. Hiermee ging dan ook gepaard een verandering der sociale verhoudingen, niet alleen in de steden, maar ook op het platteland.

De feodale landbouwproductie heeft een ander karakter dan de kapitalistische: in de kapitalistische productiewijze is de lijfeigenschap afgeschaft, de vroegere lijfeigenen zijn "vrije" landbouwproletariërs geworden. Dat beteekent echter tevens, dat ze zijn onderworpen aan alle wisselvalligheden der kapitalistische conjunctuur, en dat ze in het bijzonder in deze zware crisisperiode ten prooi zijn aan een bestendige werkloosheid, en aan de honger uitgeleverd. De vroegere feodale edelman had er nog altijd belang bij, dat zijn lijfeigenen niet van honger omkwamen; het was immers zijn persoonlijk bezit, dat daarbij verloren ging. De kapitalistische grootgrondbezitter, al is hij ook de directe afstammeling van de vroegere landadelman, en al zijn zijn arbeiders ook de directe nakomelingen van de lijfeigenen van zijn voorouders, is voor het lot van deze menschen volkomen onverschillig. Verhongerden zij, dan lijdt hij geen schade; de arbeidsmarkt is overvoerd en hij koopt, wanneer hij die noodig heeft, eenvoudig nieuwe arbeidskracht. Zoo heeft Spanje in de overgang van de feodale naar de kapitalistische landbouwproductie voor de plattelandsbevolking geen verbetering gebracht; integendeel, hij heeft hen gestooten in een toestand van de diepste ellende, evenals dat in Rusland het geval was. Juist hierdoor wordt het vraagstuk van de Spaansche agrarische revolutie acut. Hoe slecht de toestanden op het Spaansche platteland reeds in 1932 waren, blijkt duidelijk uit de NRC, die toen reeds schreef: "Honderdduizenden landarbeiders zijn werkloos, de ellende is zoo schrikbarend - de kinderen sterven weg van ellende - dat de hongerrevolten niet zullen uitblijven." De "hongerrevolten" zijn inderdaad niet uitgebleven, maar ze hebben niet het karakter van wanhoopsdaden, maar van een revolutionaire strijd. ("De Spaansche Revolutie").

Het groote, allesoverheerschende probleem in Spanje is dan ook de reorganisatie van de landbouw. De Spaansche boeren en vooral de landbouwproletariërs vechten niet om hun toestand te verbeteren, maar om hun leven voor een zekere ondergang te redden. Voor hen is er slechts een

oplossing mogelijk - het grootgrondbezit moet worden onteigend, het land moet door de boeren en landarbeiders zelf in exploitatie worden genomen, zoodat zij niet meer afhankelijk zijn van een heer, die hen naar willekeur kan ontslaan en aan de honger prijsgeven.

De verdeling van het land onder de boeren is echter geen vraagstuk, dat alleen de landbouwbevolking aangaat. We hebben al gezien, dat de landadel, het grootgrondbezit uit dezelfde personen is damengesteld als de industriele bourgeoisie. De vijand die tegenover het proletariaat op het platteland staat is dezelfde als de vijand van het proletariaat in de steden. Daarmee wordt de strijd tegen het grootgrondbezit van een strijd van het landbouwproletariaat tot een zaak die de geheele Spaansche arbeidersklasse aangaat.

Men zou, naar aanleiding van dit alles hoopvol kunnen zijn met betrekking tot de verdere revolutionaire ontwikkeling van Spanje, ware het niet, dat de ontwikkeling in Spanje zoo geheel en al van het buitenland afhankelijk was. De groote kapitalistische machten van het Westen zullen zeker niet dulden dat het Spaansche proletariaat de macht in handen neemt, de interventie zal in Spanje evenmin uitblijven als in Rusland. Maar de kansen voor het Spaansche proletariaat om deze inmenging baas te blijven zijn veel kleiner dan die van het Russische. Het land is kleiner; niet als in Rusland verzinkt ieder leger in de onmetelijke uitgestrektheden. Het ligt dichter bij, is als het ware ingeklemd tusschen Frankrijk, Italië en Portugal. En bovendien, de Spaansche arbeiders vinden geen door de oorlog verzwakt West-Europa tegenover zich, maar een kapitalisme, dat tot groote krachtsontploffing in staat is. De proletarische revolutie in Spanje is daarom slechts mogelijk in verband met de revolutie in Europa.

De revolutie die zich in Spanje moet voltrekken heeft in vele opzichten gelijkenis met die van 1918 in Duitschland. Want we hebben al opgemerkt, dat het kapitalisme in Spanje zich heeft ontwikkeld op de grondslag van de uit het feodalisme overgeërfdde eigendomsverhoudingen, niet op revolutionaire wijze als in Frankrijk en Engeland. Daardoor zijn de onderdrukkingsapparaten van de Spaansche heerschende klasse ook nog veel dezelfde als die van de vroegere feodale heerschers. Het was in alle feodale landen zoo, dat slechts adellijken lid mochten worden van de g. betelijkheid of deel mochten uitmaken van de rechterlijke macht of het officierscorps. In Duitschland was dit ten deele nog tot 1918 het geval, in Spanje zullen hier zeker ook nog resten van zijn. Dat beteekent echter, dat deze machten de reactionaire machten bij uitstek zijn en het is dan ook niet te verwonderen, dat de strijd der arbeiders zich zoo fel keert tegen de katholieke kerk. En evenmin hoort het verbazing te wekken dat het officierscorps zich aan de kant van de fascistien heeft geschaard. Deze machten vertegenwoordigen in de meest letterlijke beteekenis de landadel en industriele bourgeoisie.

Daarbij komt, dat ook de katholieke kerk als zoodanig als grootgrondbezitster optreedt. Verder beheerscht ze nog steeds het onderwijs in Spanje. Tenminste als men "onderwijs" wil noemen, wat in werkelijkheid slechts de schandelijke kinder-exploitatie is. Men zie daarvoor "De Arbeider" van 8 Aug. De instelling van de z.g. "neutrale" scholen is door alle voorafgaande regeringen gesaboteerd. (NRC Ma 2/3/36)

Deze verbinding van de oude, uit het feodalisme overgeleverde eigendomsverhoudingen met kapitalistische productie maakt de grootste kracht uit van de Spaansche bourgeoisie. Niet alleen doordat hij daardoor de beschikking krijgt over een uiterst stevig onderdrukkingsappa-

raat, niet alleen dat de achterlijkheid van de boerenbevolking - 60% analphabeet - hen in staat stelt uit deze massa's stormtroepen te recruteeren om opstanden in de steden neer te slaan, maar ook kan de ontzaglijke meerwaarde die uit de landarbeiders wordt geperst gebruikt worden voor de accumulatie van het industriekapitaal.

III.

In Juli 1931 brachten groote massa-bewegingen de monarchie ten val. De strijd voor de republiek werd ook door breede lagen van de bourgeoisie gesteund. Want de onhoudbare toestanden op het platteland werken op den duur ook op de burgerij in en doen ook daar stroomingen opkomen die naar verbetering der toestanden streven. Zoodra deze groepen echter door de actie der arbeiders aan de macht zijn geholpen, en voor hen het oogenblik zou zijn gekomen hun program uit te voeren, stuiten ze op onoverkomelijke moeilijkheden. Zij willen hervormingen brengen, maar op grondslag van de burgerlijke maatschappij. Zij willen misschien het grootgrondbezit opheffen, maar de grandes moeten schadeloos worden gesteld. Zij willen tegen het clericale onderwijs optreden, maar durven de kerk niet in zijn grondslagen aan te tasten.

Maar zelfs bij de doorvoering van deze geheel onvoldoende maatregelen stuiten ze van de kant van het grootgrondbezit op een verzet, dat slechts door de revolutionaire strijd der arbeidersmassa's kan worden gebroken. Het proletariaat maakt echter voor de oude rechten van de heerschende klasse geen halt, het zet zijn strijd door, zonder het burgerlijk eigendom te ontzien. Kerken werden verbrand, een enorme stakingsgolf breidde zich uit over het land. In verschillende plaatsen kwamen de landarbeiders in opstand. De burgerlijk-democratische regering geraakte zoo tusschen twee vuren. Zij kon niet meer een neutrale houding bewaren, zij moest partij kiezen in een strijd die het verder voortbestaan van de kapitalistische maatschappij tot inzet had. Zij moest, om het burgerlijk eigendom te redden, de opstandige beweging met wapengeweld neer slaan. Een scherpe vervolging werd ingesteld tegen de revolutionaire organisatie's. ("De Spaansche Revolutie").

De klassenstrijd in Spanje kon echter niet meer worden onderdrukt. Een aanhoudende golf van revolutionaire bewegingen, die in December 1933 zijn hoogtepunt bereikte, was niet alleen oorzaak van talloze regeringswisselingen, maar dwong ook de sociaal-democraten tot belangrijke beloften met betrekking tot de eischen der arbeiders. Een wet werd aangenomen waarbij het grootgrondbezit zou worden onteigend, de monarchistische grandes zouden bovendien geen schadevergoeding ontvangen. Deze werden gearresteerd en op een schip gevangen gezet om naar Afrika te worden gedeporteerd. Ook het grootgrondbezit van de kerk moest worden onteigend en het onderwijs aan haar invloed onttrokken. Clericaal onderwijs werd verboden. Deze maatregelen werden genomen onder de druk der massa-beweging, maar het kwam niet verder dan tot een begin van uitvoering. Het oude staatsapparaat, waarvan de organen, ondanks de verandering aan de spits dezelfde waren gebleven, saboteerde de uitvoering. En toen de beweging der opstandige arbeiders weer afleefde, werden de genomen maatregelen ongedaan gemaakt, de "slachtoffers" onder de grandes kregen een schadeloosstelling, en ook overigens werden de wetten niet verder uitgevoerd. De regering Lerroux, die daarna in 1934 aan de macht kwam, heeft deze wetsontwerpen weer vernietigd.

De machtsaanvaarding door Lerroux, die een half-fascistische dictatuur instelde, was aanleiding tot het uitbreken van revolutionaire opstanden in het geheele land. In Asturië werden de arbeiders heer en meester, gedurende enkele weken beheerschten ze het geheele gebied. Tegen de vliegtuigen van de regering waren ze echter niet opgewassen, daar de arbeiders in het overige deel van het land hen in de steek lieten, zeker voor een goed deel het gevolg van de houding der CNT, die de strijd voor een "politieke" strijd verklaarde en hem daarom weigerde te steunen. (de organisatie van Asturië uitgezonderd). Zij verklaarden even weinig te voelen voor een sociaal-democratische regering als voor een fascistische, verder motiveerden ze hun houding met het argument dat de strijd die in Barcelona werd gevoerd slechts ging om de kleinburgerlijke eisch van nationale zelfbeschikking. De opstand in Asturië werd met behulp van de Mooren en het vreemdelingenlegioen in een bloedbad gesmoord, dat de onderdrukking van de Parijse Commune in de schaduw stelde.

De dictatuur van Lerroux kon echter evenmin als de sociaal-democratische regering die haar was voorafgegaan de klassenstrijd te niet doen. De arbeiders werden door haar nog meer opgezweept, en al nam de revolutionaire strijd niet die afmetingen aan als in 1933, de terroristische aanslagen en verschillende stakingen maakten toch een geregelde gang van de uitbuiting onmogelijk. Aan de andere kant vonden ook de grootgrondbezitters in deze half-fascistische regering geen voldoende beveiliging, zij eischten instelling van een volledige dictatuur, die de arbeidersorganisaties en -partijen, ook de sociaal-democratische, volledig zou opruimen.

De verkiezingen van Februari 1936 waren de aanleiding dat deze latente spanningen weer te voorschijn traden, groote massa-demonstraties vaagden de oude regering weg en dwongen tot het doen van talrijke concessies aan de arbeiders. De gevangenen werden in vrijheid gesteld, gemeenteraden kwamen weer in werking. Door talrijke stakingen zetten de arbeiders door dat de onder de regering Lerroux ingevoerde verlenging van de werktijd ongedaan werd gemaakt, de gedurende deze tijd extra geleverde arbeid werd als overwerk beschouwd en moest door de ondernemers worden betaald. In vele gevallen werden de ondernemers gedwongen de arbeiders die zij wegens deelname aan de opstand van 1934 hadden ontslagen, weer in dienst te nemen. De wijze waarop dergelijke resultaten werden bereikt, hadden wel zeer weinig van een "democratische" methode. Stakingen legden vrijwel het geheele bedrijfsleven plat, in vele gevallen werden ze ondersteund door terroristische aanslagen op nog in werking zijnde bedrijven (b.v. bij het hotel- en restaurantwezen). Gaven de ondernemers dan nog geen gehoor aan de eischen der arbeiders, dan moest de regering, beducht dat de revolutionaire golf haar heelemaal de baas zou worden, hen dwingen. De ondernemers gehoorzaamden, vaak onder hevige protesten en onder verklaring, dat "de verantwoordelijkheid voor de gevolgen geheel voor rekening van de regering kwam."

Ook op het platteland spitste de strijd zich in hooge mate toe; kerken, kloosters en landhuizen werden verbrand, het land opgedeeld. Stroomen vluchtelingen in auto's kwamen aan in Frankrijk en Gibraltar. De regering sanctioneerde in sommige gevallen de inbeslagname van de grond, in andere gevallen werd echter opgetreden met guardia civil en de "orde" op bloedige wijze hersteld. Aan de toegeeflijkheid die de regering in de eerste tijd tegenover de arbeiders had betoond, kwam al heel gauw een eind, zij voelde, dat haar de macht geheel en al zou ont-

glippen als zij de arbeiders nog langer de vrije teugel liet.

Het kwam dan ook al gauw tot een openlijke strijd tussen de regering en de arbeiders, waarbij de eerste werd ondersteund door de sociaal-democraten en hun vakorganisaties. Herhaaldelijk leest men van botsingen tussen sociaal-democraten en anarchisten of syndicalisten.

Zoo moet men het karakter van de tegenwoordige Volksfrontregering zien. Aan de macht gekomen tengevolge van de activiteit van de arbeidersmassa's, staat ze toch in tegenstelling tot deze. Aan de andere kant wordt ze bedreigd door de fascistische organisaties, door kerk, leger en officierscorps, door grootgrondbezit en ondernemers, die allen hun positie door de activiteit van de arbeiders zien bedreigd en die de Volksfrontregering hiervoor verantwoordelijk stellen. Zij willen de omverwerping van deze regering en de instelling van de absolute militaire dictatuur. Dat is de toestand zoals die was onmiddellijk voor het uitbreken van de opstand.

IV.

De onmiddellijke voorgeschiedenis van de opstand is op zich zelf reeds een duidelijke demonstratie van het karakter van de Volksfrontregering en de wijze waarop haar langzamerhand de macht uit de vingers gleed. Een moord op een politie-officier, gepleegd door een fascist, was voor de politie aanleiding om weerwraak te nemen. De Volksfrontregering miste de kracht om zelf tegen de fascistische moordenaars op te treden; zoo was de politie op zich zelf aangewezen en had de moord op Sotelo plaats. Voor de fascisten was deze moord als het ware het sein voor de opstand; een toestand, waarin de machtsapparaten van de staat zelfstandig gingen handelen en ook tegen hen optraden, konden zij niet dulden.

De opstand begon in diverse garnizoens in Marokko. Na een korte strijd waren de fascisten meester over het geheele land. In Spanje zelf kwamen verschillende garnizoens in opstand, d.w.z. de officieren sloten zich aan bij de opstandelingen. Ook op de vloot was dat het geval. Op verscheidene schepen antwoordden de matrozen echter door hun officieren gevangen te nemen. Op verschillende schepen is in de eerste dagen hard gevochten en werden de officieren gedood.

De Volksfrontregering gaf in deze eerste tijd slechts blijk van absolute onmacht. Zij liet de eene proclamatie na de andere los, waarin werd verklaard dat zij de toestand volkomen meester was, dat de opstand slechts tot enkele garnizoens in Marokko beperkt bleef, dat er geen gevaar te duchten was, enz. Ondertussen kwamen overal de officieren in opstand. Echter, de tijd die verliep tussen de eerste meldingen uit Marokko en de verdere uitbreiding van de opstand was voldoende om de arbeiders te alarmeeren. Massa's begaven zich op de straten en belegerden de kazernes waar de opstandige troependeelen zich bevonden. In vele gevallen keerden de soldaten zich toen tegh hun officieren, die werden gearresteerd. In andere gevallen werden gevechten geleverd. Op deze wijze bleven Malaga, Barcelona, Madrid en andere belangrijke plaatsen in handen der "regering".

Dit laatste is vooral niet al te letterlijk op te vatten. De "regering" zelf had in de strijd slechts blijk gegeven van zijn absolute onmacht, de overwinning was in hoofdzaak bevochten door de arbeiders, hoewel ook een gedeelte van de militairen en politie loyaal aan

het bewind bleef. De "regering" bleef weliswaar nog officieel aan het bewind, maar in werkelijkheid hing zij nog slechts aan een zijden draadje. De arbeiders voorzagen zich van wapens. De NRC van Zondag 19 Juli meldt omtrent de toestand in Madrid:

"De socialistische en communistische militie zijn gewaarschuwd en patroeljeeren door de straten, voor een gedeelte met geweren. De marxisten eischen de vrijlating van de zich nog in de gevangenis bevindende anarcho-syndicalisten, opdat ook deze bij een eventueelen opstand aan den strijd deel kunnen nemen."

In Barcelona bestormden de massa's de kazerne van San Andres en bemachtigden de daar aanwezige wapens. De gevangenen van de Carcel Modelo werden in vrijheid gesteld. ("Informationsdienst der CNT und FAI, zie ook extra-nummer van "De Arbeider"). Zoo ging het overal.

In Malaga, in Barcelona en verschillende kleinere plaatsen staken de arbeiders de kerken in brand. In de NRC van Vrijdag 24 Juli Avondblad lezen we daaromtrent:

"In de buitenlandsche pers is gemeld, dat er in Barcelona banken geplunderd zouden zijn. Dat was niet waar voor ik vertrok en het zal nu (22 Juli) ook nog niet waar zijn. Er zijn eenige aanvallen op winkels geschied maar over het algemeen waren alle winkels open, zelfs daar waar oploopen plaats hadden en er werden op de gewone wijze etenswaren verkocht. Ofschoon de gelegenheid zeer gunstig moet zijn geweest voor het plunderen van kerken zijn slechts weinig gevallen van plundering voorgekomen. De massa wilde slechts de kerken vernielen en bovendien zullen de priesters en nonnen de voornaamste schatten wel met zich mee genomen of verborgen hebben voordat zij zelf een schuilplaats zochten. Buiten Barcelona leven de gewapende rooden van hetgeen de bevolking hun verschaft. De roode officieren, die onze karavaan gisteren begeleiden, weigerden ook maar een cent aan te nemen toen zij ons veilig en wel over de grens hadden gebracht. "Het volk zal ons wel geven wat wij noodig hebben", verklaarden zij."

Aan de hand van dit citaat beoordeel men de berichtgeving van kranten als "De Telegraaf", die de toestand in Malaga karakteriseeren met "moord, brand, rapaille". Ten overvloede spreken volgens de NRC betrouwbare vluchtelingen uit Malaga deze gruwelberichten tegen. Overischatst door het feit, dat b.v. de mededeelingen van een Packard (United Press) prompt verschijnen in het ochtendblad dat onmiddellijk volgt op de dagteekening, hoewel deze berichten over een afstand van honderden KM moeten worden vervoerd door een gebied dat in handen is van de arbeiders, terwijl de berichten die de NRC uit het vlak bij de Fransche grens gelegen Barcelona kreeg, met ettelijke dagen vertraging binnenkwamen. Een groot deel van deze "berichten" wordt blijkbaar in Londen of Lissabon opgesteld aan de hand van de radioberichten van Mola.

De opstandige beweging heeft het Volksfront volkomen verrast. De regering-Azana bevond zich van het eerste oogenblik af aan tusschen twee vuren. Aan de eene kant moest zij zich te weer stellen tegen de fascistische overval, aan de andere kant was zij hier niet toe in staat. Politie en guardia civil waren slechts zeer ten deele voor haar te vertrouwen.

Ondertusschen hebben de arbeiders niet op het initiatief van de regering gewacht, maar zijn zij zelf tegen de opstandelingen ten strijde getrokken. Door hun optreden werd Madrid, Barcelona, Malaga en andere plaatsen voor een fascistische overrompeling gespaard. Vanaf dat oogenblik werd het nu echter noodig voor de Volksfrontregering om zich in deze nieuwe situatie terecht te vinden en zoo goed en kwaad als het ging meester van het terrein te blijven.

De eerste, onder de druk der arbeiders genomen maatregel was een wijziging in de samenstelling van de regering. Op Zondag 19 Juli volgden elkaar in totaal 3 regeringen op. De derde regering gaf een decreet uit volgens hetwelk de arbeiders zouden worden bewapend. Verder vaardigde ze per radio een proclamatie uit waarin stond, dat de soldaten die behoorden tot een garnizoen waarvan de officieren zich bij de opstandelingen hadden aangesloten, voor onbepaalde tijd met verlof werden gezonden, zoodat ze hun officieren dus niet langer behoeften te gehoorzamen. Dit decreet was dus wel zeer zachtzinnig. Zelfs op 29 Juli, meer dan een week later dus, gaf de regering nog een decreet uit volgens hetwelk "verschillende personen, onder wie vice-admiraals, met verlies van rang en soldij buiten de gewapende macht werden geplaatst." (NRC). Volgens de letterlijke beteekenis van deze decreten zouden de soldaten dus kalm de kazernes uit moeten wandelen en naar huis gaan. De revolutionaire oplossing is natuurlijk heel anders, volgens deze gaan de soldaten niet "met verlof", maar maken ze hun officieren onschadelijk, en sluiten zich aan bij de arbeidersmilitie. Overigens hebben in vele gevallen de soldaten uit zich zelf deze weg gekozen. Omtrent de inname van La Linea door de rebellen meldt de NRC van Dinsdag 21 Juli Ochtendbl:

"De vluchtelingen verklaren, dat de Spaansche troepen in La Linea hun geweren en munitie afstonden aan burgers, maar een deel er van in de kazernes verborgen, voordat afdeelingen van het Spaansche vreemdelingenlegioen aan land kwamen. Toen deze troepen de kazernes binnenrukten werden zij beschoten. Er vielen twee doden en vele gewonden!"

En op de vloot hebben de matrozen in vele gevallen uit eigen beweging met hun officieren afgerekend. Nadat op een schip de matrozen hun officieren in een gevecht hadden gedood, kregen ze van de regering consigne dat "de doden met alle ceremonien, die aan hun rang waren verschuldigd overboord moesten worden gezet." Blijkbaar wilde de Volksfrontregering met deze maatregelen te kennen geven, dat de munitie der officieren weliswaar als een ondisciplinaire houding werd beschouwd, maar dat ze desondanks officieren bleven, en na hun onderwerping hun plaats zouden kunnen behouden.

Overigens beperkten de maatregelen van de Volksfrontregering zich niet uitsluitend tot demonstraties. De NRC van Zaterdag 25 Juli Avondblad bevat het volgende regeringscommuniqué:

"..... Verder is het van heden af aan ieder, die per auto door Madrid rijdt, verboden wapens bij zich te hebben. Ten slotte heeft de minister per radio een bevel van generaal Barcelo overgebracht, krachtens hetwelk alle zich op het oogenblik in de hoofdstad bevindende leden der Volksfrontmilitie zich met spoed naar de Moncloa-kazerne moeten begeven, die achter de zoogenaamde model-gevangenis gelegen is."

En in de NRC van Maandag 27 Juli Av. kan men lezen:
"De minister van binnenlandsche zaken heeft order gegeven dat de leden van de volksfrontmilitie geen arrestaties meer mogen verrichten. Zij mogen van niemand partijlidmaatschapskaarten of dergelijke documenten vragen. Ieder burger moet tegen willekeurige handelingen be-

schermd zijn, indien hij een officieel legitimatie-bewijs bij zich heeft. Overtreding van deze beslissing wordt streng gestraft. De door de militia in beslag genomen auto's moeten aan de eigenaars worden teruggegeven. De militia te Madrid moet des avonds te tien uur voor de kazernes aantreden en zich ter beschikking der officieren stellen."

Bij dit decreet werd de volgende toelichting gegeven:
"De overheid acht het niet langer noodig, dat de roode militia in de straten patrouilleert. De bewakingsdienst is weer in handen van de politie overgegeven."

In aansluiting hieraan berichtte de NRC van 28 Juli (Dinsdagav.):
"Te Madrid nemen de miliciens van het Volksfront langzamerhand een officieel karakter aan. Zoals bekend, is de socialistische en communistische jeugd sinds den achttienden Juli door de regeering van wapens voorzien, en staat zij thans onder bevel van officieren van het regelmatige leger. Zij hebben hierdoor een militair karakter gekregen en velen zijn reeds verheven tot den graad van sergeant, korporaal, enz., zij moeten gehoorzamen aan ieder lid van het regelmatige leger. De miliciens zijn in afdelingen van 30 man verdeeld, die ieder hun aanvoerder kiezen. Deze staat weer met zijn groep onder het bevel van een officier of onder-officier. De wapens worden direct door het leger verstrekt of door de vakverenigingsorganisaties. Hierbij wordt een strenge controle in acht genomen."

De strekking van dergelijke maatregelen is duidelijk. Wanneer de arbeidersmilitie door de straten patrouilleert en de orde handhaaft, vinden er dingen plaats, die de Volksfrontregeering niet meer kan controleren. Het burgerlijk eigendom is dan niet langer veilig. De arbeidersmilitie requireert automobielen, gebouwen worden in beslag genomen als vergaderlokaal, hospitaal, zittingszaal voor verschillende commissies, voor het inrichten van scholen, levensmiddelen worden in beslag genomen als dat voor de voedselvoorziening noodig is. De ondernemers verliezen het beschikkingsrecht over hun bedrijven. Het spreekt vanzelf, dat de Volksfrontregeering een dergelijke toestand niet kan dulden. Haar grondslag is immers deze, dat ze er toe dient de klassetegenstellingen zooveel mogelijk te overbruggen, de tegenover elkaar staande partijen zooveel mogelijk met elkaar te verzoenen. Het is tenslotte een burgerlijke regeering, die er nooit toe kan overgaan, de arbeiders te steunen waar die alle macht aan zich willen trekken. En al kan zij niet direct tegenover de arbeiders optreden, omdat zij hen noodig heeft in de strijd tegen de fascistten, dan tracht zij toch hun organisaties aan haar eigen organen te onderwerpen. Zij tracht de arbeidersmilitie bij het leger in te lijven, en de politie weer opnieuw de functie van handhaver der orde te geven.

Deze maatregelen kunnen echter niet anders dan de strijd tegen de fascistten ten zeerste benadeelen. Wanneer de ondernemers de hand boven het hoofd wordt gehouden, blijven requisities, die voor de strijd noodig zijn in vele gevallen achterwege. De voorziening met levensmiddelen, met wapens en munitie wordt bemoeilijkt. Maar ook de militaire strijd zelf wordt hierdoor in gevaar gebracht. De officieren van het oude leger worden met het commando belast. Maar wie zijn deze officieren? Heulen niet velen van hen in het geheim met de fascistten? Zullen zij hun afdelingen niet in hinderlagen lokken? En wanneer verschillenden van hen nu nog lokaal tegenover de regeering zijn, zullen ze dat blijven, wanneer steeds meer het burgerlijk eigendom wordt aangetast, wat toch niet kan uitblijven? "De Telegraaf" maakte trouwens reeds melding van een geval waarin een kolonel is gefusilleerd omdat hij zijn manschappen in een val zou hebben gelokt. En de militaire stilstand aan het Guadarramafont doet ver-

moeden, dat de strijd door de officieren zooveel mogelijk wordt belemmerd. Overigens blijkt wel, dat met alle maatregelen de regeering te Madrid zich slechts weet te handhaven door belangrijke concessies aan de arbeiders. Volgens "De Telegraaf" zouden 200 bedrijven zijn genationaliseerd, of althans werden zij met nationalisatie bedreigd, wanneer de ondernemers niet binnen 24 uur terugkeerden. Dat dit laatste gebeurt is onwaarschijnlijk, schreef "De Telegraaf", want velen van hen strijden in het kamp van de nationalistten.

Het ligt voor de hand, dat de regeering deze maatregel niet zo uit vrije wil zal hebben genomen. Ongetwijfeld hebben de arbeiders van de betrokken bedrijven deze zelf op gang gehouden, en hun producten, hetzij levensmiddelen, munitie of wat anders ter beschikking gesteld van de organisaties die in Madrid de distributie beheerschen. Welke die organisaties zijn, weten we niet, maar in elk geval is er de regeering alles aan gelegen om niet de controle hierover te verliezen. Vandaar de "nationalisatie" van bedrijven, die dus reeds min of meer zelfstandig door de arbeiders werden beheerd, maar nu onder controle van de regeering worden gebracht.

VI.
Uit Madrid komen weinig andere berichten door dan de officieele meldingen, zoodat men niet weet in hoeverre "de overheid" met behulp van zijn decreten werkelijk de baas weet te blijven, of in hoeverre haar decreten slechts pogingen zijn om niet heeltemaal de macht te verliezen. De berichtgeving uit Barcelona is wat dit betreft vollediger, en alles wijst er op, dat hier althans de regeering uiterst zwak staat.

De correspondentie van de NRC is zeer openhartig in de beschrijving van het conflict tusschen arbeiders en Volksfrontregeering. In een brief van 22 Juli (NRC 25 Juli) wordt de volgende beschrijving gegeven:
"Niemand is vandaag aan het werk getogen. En ook morgen zal nog niemand gaan.... Zullen die (de gewapende jeugd) weer aan het werk gaan? Zullen zij hun wapens afgeven?.... Degenen die zich dit niet afvragen zijn de anarcho-syndicalisten, die zullen er wel niet aan denken hun mooie wapens van de hand te doen. Wij krijgen niet den indruk, dat de regeering hier deze menschen in haar macht heeft. Heeft ze daarom vrijwilligers gevraagd om naar Saragossa op te rukken en de opstandelingen die daar zijn te bestrijden? Hoopt ze zoo een deel van de lastige vrienden een tijdje weg te krijgen? De oproep om de wapens die niet meer noodig zijn af te geven is geschied. Tevens wordt strikte gehoorzaamheid aan de comite's geëischt en worden volkstroepen gerecriteerd."

De eerste week na het neerslaan van de opstand werd in Barcelona in vele bedrijven niet gewerkt. De arbeiders hebben deze week gebruikt om zich geheel en al meester te maken van de stad en de omstreken, de laatste haarden van fascistisch verzet werden opgeruimd, de kerken werden verbrand, er werden expedities naar de omtrek ondernomen om hier de macht van de arbeiders te vestigen. Echter in de vitale bedrijven, w.o. goederen- vervoer, landarbeid, persdienst, benzine-voorziening, automobielen- metaalindustrie, visscherij, postdienst en algemeene voedselvoorziening riep de CNT op tot hervatting van de arbeid. (NRC Nr. 24/7 Av.). De NRC van Zondag 26 Juli meldt:

"De anarchistische arbeidersunie heeft aan de overige arbeiderspartijen een programma voorgelegd, dat o.a. een werkweek van 36 uur omvat met een loonsverhoging van tien procent voor de loonen beneden 500 peseta

per maand, en verlaging van de huren met 25 pct. verder zuivering van het leger en behoud van de roode militia en het terechtstaan voor een krijgsraad van de leiders der revolutie."

En op 28 Juli meldde de correspondent van de NRC: (NRC 31/7 0):

"De regering roept elken dag alle arbeiders op om weer aan het werk te gaan, maar er wordt geen gevolg aan gegeven. Zoolang de syndicaten ons dat niet bevelen gaan we niet, zeggen de arbeiders, die niet tot die weinige syndicaten behoren, die op last van hun leiders weer aan het werk zijn getogen. Dat zijn de openbare vervoermiddelen en levensmiddelentransporten en voorziening, benevens gas, licht enz. De geheele rest blijft staken.

Het volksfront kan gerust doorgaan met ons te verzoeken of te bevelen, direct of door de Generalidad aan het werk te gaan, wij gehoorzamen slechts aan onze syndicaten, antwoorden mij de arbeiders die wij er naar vragen.....

In deze strijd van de autoriteiten tegen de opstandige massa's toont de Generalidad veel tact, Haar positie is uiterst moeilijk. Ook ons leven hangt aan een draad zou een der regeringspersonen dezer dagen gezegd hebben. Vrijdagavond heeft de pers een decreet gepubliceerd, waarbij de Generalidad alle loonen met 15 pct. verhoogt en de arbeidsweek op 40 uur bepaalt; voorts de werkgevers dwingt de volle week te betalen, ook al is er niet gewerkt. Dit laatste was een verstandige maatregel; zoodoende was er overal geld voor de arbeiders om levensmiddelen te kopen en de onrust was verminderd. De eerste bepalingen moesten dienen om den vakbonden den wind uit de zeilen te nemen. De vraag is of dat de gewenschte uitwerking heeft gehad. De banken zijn onder controle van de Generalidad geplaatst. Daar waar geen saldo aanwezig was, groot genoeg om de loonen te betalen, greep de Generalidad in. Men mocht Zaterdag slechts het zuivere bedrag der loonen van de bank halen, een verklaring met loonlijst en ondertekend door werkgever en gedelegeerden der werknemers moest er bij zijn. Gisteren en Maandag mochten de menschen wier naam begin tusschen A en F ligt maximum 500 peseta's van de bank halen, vandaag van G-N en morgen de resteerende letters.

Ondanks al deze maatregelen en beloften op sociaal gebied, gehoorzaamt de arbeiderswereld nog niet aan het verzoek om weer aan het werk te tijgen en geeft ook de wapens, die in Barcelona grootendeels overbodig zijn geworden niet af. Voor de orde zou de civiele en de stormpolitie nu voldoende zijn. Maar eigenaardigerwijze ziet men de hier nog aanwezige regeringsgetrouwe troepen niet, die zitten in de kazernes; men ziet ook heel weinig civiele garde. Die schijnt ook in reserve te zijn. Daarnaast voelt men den latenten strijd tusschen anarchisten en communisten eenerzijds tegenover het gezag anderzijds....."

We hebben aan dit lange citaat nauwelijks wat toe te voegen. Het ware te wenschen dat alle arbeiders de rol van het Volksfront zoo goed begrepen als deze doorgewinterde bourgeois. Overigens ziet men uit deze heele uiteenzetting hoe zwak de Volksfrontregering staat. Blijkbaar stonden ook toen reeds de bedrijven gedeeltelijk onder de controle der arbeiders, althans hun handtekening was vereischt op de ingeleverde loonlijsten.

In de middag van de 28ste Juli werd de staking door de CNT en FAI opgeheven verklaard. (NRC Vr. 31/7 Av.) Dat deze opheffing der staking geen nederlaag voor de arbeiders beteekende, heeft het vervolg bewezen. De macht van de arbeiders in de bedrijven was stevig genoeg verankerd om weerstand te kunnen bieden aan verdere pogingen van regering en ondernemers om deze macht te breken. "De arbeidersraden in de fabrieken....bieden daar, waar men de 40-urige werkweek en de 15 pct. loonsverhoging zonder meer accepteert en toont te willen samenwerken met regering en arbeiders om den ondergang der bedrijven te voorkomen, alle hulp om door hun syndicaten of

via de syndicaten bij de regering in economische kwesties steun aan te vragen. Dit met het oog op het moratorium en wegens het op het einde loopen van de maand, (dat) vele bedrijven voor financiële moeilijkheden zal stellen zoo de regering van de bona fide der bedrijfsleiders overtuigd (en door haar controle op de banken en medewerking van bedrijfsraden is dit immers zeer gemakkelijk) niet ingrijpt om de noodige gelden te verschaffen!"

Blijkbaar hadden dus de arbeiders geheel en al de macht over de bedrijven. Zij maken uit of de ondernemer voor regeringssteun in aanmerking komt. Zij zijn in dat geval bereid steun aan te vragen bij de regering, die blijkbaar meer gedwongen is naar de arbeiders te luisteren dan naar de ondernemers. De syndicaten, waarin de arbeiders zijn georganiseerd zijn daarbij de bemiddelende organen. De gang van zaken is hier blijkbaar zoo, dat de arbeiders door middel van de syndicaten pressie uitoefenen op de regering, dus niet, dat de regering de syndicaten gebruikt om de arbeiders naar zijn wil te voegen.

Inderdaad bleef het niet bij "samenwerking tusschen de arbeiders, de ondernemers, de syndicaten en de regering." "De Syndicalist" van 8 Aug. bevat belangrijke mededeelingen over de economische maatregelen die van arbeiderskant zijn genomen in Barcelona. Uit de revolutionaire militia werd een leidend comité samengesteld dat 3 vertegenwoordigers der CNT telde, 2 van de FAI, 3 van de UGT, 1 van de kleine pachters, 3 van de linksch republikeinsche partij en 2 van de vereenigde marxistische partijen. Dit comité is de werkelijke politieke regering van Barcelona, de regering Companys heeft niets te zeggen. over de ordemaatregelen en de gewapende strijd. "Het militia-comité staat aan het hoofd van 18000 bewapende arbeiders, waarvan 13000 der CNT en FAI, 2000 der UGT en 3000 der volksfrontpartijen. Hierbij komen nog 4000 gewapende mannen van de politie en guardia civil."

Vergelijkt men de samenstelling van het leidend comité met die van de militia zelf, dan blijkt duidelijk, dat die heel slecht overeenstemmen. Dat bewijst, dat het comité feitelijk nog niet als een directe vertegenwoordiging der arbeiders kan worden beschouwd. Eerder is het te beschouwen als het resultaat van een compromis tusschen de leidingen der diverse arbeidersorganisaties, die elk op "democratische" wijze hun aandeel hebben gekregen. In zooverre vertoont het groote overeenkomst met de arbeidersraden in het begin van de revolutie in Duitschland. Toch wil dat natuurlijk niet zeggen, dat de arbeiders niet de overheerschende macht vormen, ze hebben genoeg middelen om ook dit comité hun wil op te leggen. Maar er moet natuurlijk een oogenblik komen waarop de arbeiders met dit comité of een deel er van in botsing komen, wanneer de sociaal-democratische en bolsjewistische leiders angst krijgen dat de arbeiders te ver zullen gaan. Daar breekt nieuwe strijd uit tusschen de arbeiders en deze partijen en doet de revolutionaire ontwikkeling weer een stap voorwaarts.

Op dezelfde wijze is er een voedingscomité gevormd, dat de voedselvoorziening van Barcelona regelt. "Voor degenen, die zich onder de wapenen bevinden of in de comité's werken, worden door de landelijke syndicaten der CNT groote hoeveelheden voedsel gratis ter beschikking gesteld. In de stad is een reeks volkarestaurants geopend om al degenen te voeden, die daartoe van een syndicaat of van een anti-fascistische organisatie een kaart hebben gekregen. Ook de anti-fascistische buitenlanders kunnen er gebruik van maken. Het syndicaat van de arbeiders in de levensmiddelenindustrie van de CNT is practisch het middelpunt van de voedselvoorziening der stad. Tot dit syndicaat wenden zich de handelaren en al degenen, die aanspraak hebben op grootere hoeveelheden van de voorraden. Alle syndicaten werken mede tot het verschaffen van een overzicht der behoeften, opdat het levensmiddelen syndicaat over de noodige richtlijnen kan beschikken." "Synd. 8/8

In de eerste week werden maatregelen genomen om de voedselvoorziening zooveel mogelijk te verzekeren. Ongetwijfeld zal er door de bour-

geoisie gehamsterd zijn, vandaar talrijke requisities. Dat de Volksfrontregeering tegen deze inbeslagnamen optrad, is een vanzelfsprekendheid; een dergelijk vergrijp tegen het burgerlijk eigendom kan ze niet dulden. Te Madrid werd zoo de order uitgegeven dat "gewapende leden der Volksfrontmilitie die zich aan plunderingen van levensmiddelenwinkels hebben schuldig gemaakt als fascistena zullen worden beschouwd en streng worden gestraft." Natuurlijk kan de Volksfrontregeering in een dergelijk decreet niet openlijk uitspreken waar het haar om te doen is, en gaat het onder het mom van strijd tegen "plunderingen", die volgens betrouwbare meldingen uit Barcelona en Malaga praktisch niet voorkwamen. Wat van zelf spreekt, want tegen werkelijke plunderingen door personen die zich zelf willen bevoordeelen wordt door de arbeiders zelf heel wat krachtiger opgetreden dan eenige regeering zou durven doen.

De distributie in deze eerste tijd geschiedde blijkbaar door middel van bonnen die werden verstrekt aan leden van de arbeidersmilitie, behoeftigen, en verder aan de in de bedrijven werkende arbeiders. De bourgeoisie was dus automatisch van dit distributiestelsel uitgeschakeld, voorzover ze niet door middel van geld er in slaagde levensmiddelen te koop in de gewone winkels. Echter wordt, blijkens het bericht in "De Syndicalist" ook de levensmiddelenvoorziening door de winkels door de arbeiders gecontroleerd, daar "de syndicaten medewerken tot het verschaffen van een overzicht der behoeften." Blijkbaar ontvingen later de arbeiders toch hun loon in geld. Of bij het kopen met geld toch een bewijs moet worden overgelegd dat men als arbeider in een fabriek heeft gewerkt, blijkt niet uit de berichten. De wijze waarop de distributie wordt georganiseerd is een directe maatstaf voor de mate waarin de arbeiders de macht hebben. Men kan er zeker van zijn dat de Volksfrontregeering dit niet zou hebben gedaan op een wijze die de bourgeoisie automatisch uitschakelde!

In een poging om haar verloren macht terug te winnen besloot de regeering Companys tot een reorganisatie. Companys zelf trad af als hoofd der regeering, maar bleef president der Generalidad. Hij werd vervangen door Casanovas. Verder werden sociaal-democraten in de regeering opgenomen, terwijl de communisten verklaarden de nieuwe regeering te zullen steunen. De syndicalisten dwongen echter de sociaal-democraten uit de regeering te treden, zoodat de oude toestand van een zuiver burgerlijke, maar volkomen machteloze regeering naast een arbeidersbewind werd hersteld.

Toch kon een conflict tusschen de revolutionaire arbeiders en de Volksfrontregeering niet uitblijven. De regeering trachtte, evenals de Madrileense regeering dat had gedaan, de arbeidersmilitie van de straat te krijgen door haar aan het leger te onderwerpen. Zij kondigde een mobilisatiebevel af, waaraan echter door de arbeiders niet werd gehoorzaamd. "De Telegraaf" van 8 Aug. Avondblad meldt hieromtrent het volgende:

"Vermoedelijk is het ook angst voor verlamming van hun kracht geweest, die de arbeiders er toe heeft gebracht geen gehoor te geven aan het mobilisatiebevel der regeering, krachtens hetwelk deze week verschillende richtingen onder de wapens hadden moeten komen. Een deel is verschenen en heeft een dag in de kazernes doorgebracht. Toen zijn ze echter weer weggegaan, naar men zegt, na hun militaire kleeding te hebben verscheurd. De anderen zijn niet verschenen...."

De CNT en FAI zijn "bereid den strijd tegen de militairen voort te zetten, zoodat zij verklaren, maar als vrijwillige militie-soldaten." De CNT publiceerde een manifest "waarin zij dreigt haar gezag desnoods met geweld te handhaven, indien de marxistische organisaties nogmaals zouden trachten, naar onder den voet te loopen of te ontwapenen, gelijk is geschied in de plaatsjes Figueras en Girona, waar de socialisten en de guardia civil toe-

vallig in de meerderheid waren."

De poging van de regeering om de vrijwillige arbeidersmilitie onschadelijk te maken is dus mislukt. Zoolang deze militie nog de straten beheerscht, kan de regeering echter verordenen wat zij wil, de arbeiders zetten hun eigen belangen door. Zij regelen de heele productie en distributie, nemen de maatregelen die voor het voortzetten van de strijd noodig zijn, zonder het burgerlijk eigendom daarbij te ontzien. Naarmate de ontwikkeling in revolutionaire zin voortschrijdt, naarmate de macht der arbeiders een ernstiger bedreiging gaat vormen voor de handhaving van het kapitaal, in die mate komt de bourgeoisie er echter meer en meer toe bij de Volksfrontregeering aan te dringen op het sluiten van een compromis met de fascistena en gezamenlijk de gemeenschappelijke vijand, het revolutionaire proletariaat, neer te slaan. Zelfs nu al heeft het er veel van, alsof de regeering het neerslaan van de fascistena tegenhoudt.

VII.

Dit is één van de gezichtspunten die de mogelijke toekomstige ontwikkeling beheerschen. Het zou niet de eerste maal zijn in de geschiedenis, dat heel- of half-burgerlijke, democratische regeeringen tot een compromis kwamen met de militairen om tezamen de arbeiders neer te slaan. In Rusland kwamen de regeering-Kerensky de kant van Korlinow en werd toen door de arbeiders verjaagd. Toen de Kappputsch in Duitschland een revolutionaire beweging in het leven riep die het heele Ruhrgebied in vuur en vlam zette, waren sociaaldemocraten en communisten onmiddellijk bereid om de arbeiders te verraden door het in het Bielefelder Abkommen met de regeering op een accordje te gooien. En zoo zullen ze ook nu trachten te doen, als ze het tenminste durven. Er waren reeds meldingen van aanbiedingen van Azana en Mola, die echter afgewezen zouden zijn. Wel is de waarheid van deze berichten niet verder te controleeren, het kunnen leugens zijn, die door de officiersbenden in de wereld worden gestuurd om de arbeiders te demoraliseeren. Maar in elk geval blijkt het, dat men over deze mogelijkheid denkt. Ook de correspondent van de NRC heeft van het begin af aan op deze mogelijkheid gezinspeeld. "Zal men in geheel Spanje tot bezinning kunnen komen? En een godsvrede op het laatste oogenblik nog kunnen sluiten, tusschen die burgerlijke elementen, die niet wenschen, dat het land een rookende puinhoop wordt, of een gebied, waar een chaotisch anarchisme of een zgn. bevrijdend communisme alles vernietigt wat een groot deel van het volk dierbaar is." schreef hij reeds op 22 Juli.

Dat de regeering indien zij overgaat tot het sluiten van een compromis op de steun van sociaaldemocraten en communisten kan rekenen, is zeker. Het secretariaat van de Fransche communistische partij heeft het volgende communiqué gepubliceerd:

"Het centrale comité van de Spaansche communistische partij verzoekt ons, in antwoord op zekere fantastische verhalen, de publieke opinie te doen weten, dat het Spaansche volk in zijn strijd tegen oproermakers geenszins het instellen van de dictatuur van het proletariaat als eenig doel beoogt, doch de verdediging van de republikeinische orde met handhaving van de particuliere eigendommen." (NRC Ma 3/8 Av.) Iedere verdere toelichting is hier overbodig.

Echter, zoo zeker als de regeering kan zijn van de steun der beide Volksfrontpartijen, zoo zeker kan zij er van zijn dat de arbeiders haar zullen wegvagen, als zij het waagt met de fascistena te onderhandelen. Zij zal daar dan ook zeker niet toe overgaan, als zij niet kan rekenen op de steun van de Fransche en eventueel andere regeeringen in de strijd tegen de revolutionaire arbeiders, die daarop noodzakelijk moet volgen.

VIII.

De uitslag van de strijd in Spanje zal echter uiteindelijk niet in Spanje zelf worden beslist, de interventie van het buitenland is van beslissende beteekenis. Waren de fascistena uitsluitend op hun eigen kracht aangevozen, dan zou de situatie voor hen hopeloos zijn. Ze hebben slechts een gedeelte van het land in handen, en wel het minst belangrijke deel; de beide grote steden, de belangrijkste industrie-centra zijn in handen der arbeiders. Het gebied waar zij zoogenaamd de baas zijn, beheerschen zij slechts door een tot het uiterste gespannen terreur. De eerste maatregelen die door de overwinnende officieren in Marokko en Sevilla werden afgekondigd waren: Ontbinding der arbeidersorganisaties, verbod van staking op straffe van de dood. Volgens een bericht uit "De Telegraaf" gaan ze bij de onderwerping van het tusschen Sevilla en Cordoba gelegen mijnwerkersgebied als volgt te werk: De Mooren overmeesteren door hun overmacht een dorp. Aangezien geen bezetting kan worden achtergelaten, moeten de plaatselijke fascistena hier verder de "orde" handhaven. De bevolking wordt samengebracht, de plaatselijke fascistena wijzen de voornaamste militanten onder de arbeiders aan, deze worden gefusileerd, een ander deel wordt gevangen gezet. De fascistena worden van wapens voorzien en moeten nu verder de bevolking in bedwang houden. "De Syndicalist" van 8 Aug. bericht over de toestand in Saragossa: De officieren beheerschen de straat. Radiotoestellen zijn in beslag genomen. Regeeringsvliegtuigen werpen manifesten en vlugschriften uit, maar op het oprapen hiervan staat de doodstraf. En de NRC meldt van het eiland Majorca: Bij de luchtaanvallen door regeeringsvliegtuigen was de fascistische militie al bij het eerste schot niet meer te zien. "Maar als de lucht weer zuiver is en het Roode Kruis de bloedige overblijfselen heeft opgeruimd, komt zij weer te voorschijn, raast met vrachtwagens tot aan de tanden gewapend door de straten en brult "Viva España, arriba nuestra España" en de armen gaan omhoog in de Caesargroet." Radioberichten krijgt men slechts van het eiland zelf, regeeringsvliegtuigen werpen pamfletten uit, maar "wee hem, die ze oprapt". (NRC Di 4/8 Av.). Ook militair schijnen de arbeiders successen te behalen, maar ook zonder dit kon men toch een overwinning van de fascistena op eigen krachten als uitgesloten beschouwen. Overal waar ze zitten, zitten ze op een vulkaan.

Ondertusschen krijgen de fascistena hulp uit het buitenland, vooral van Italië en Duitschland. Beide landen zijn direct geïnteresseerd aan een fascistische overwinning in Spanje, Duitschland door zijn grote kapitaalbezit aldaar en door zijn behoefte aan grondstoffen, waaraan Spanje ontzaglijk rijk is, verder uit buitenlandsch-politieke overwegingen. Italia vanwege zijn positie in de Middellandsche Zee en de macht van de Roomsche Kerk, die geheel bij de Italiaansche staat is ingelijfd door het verdrag met de Paus. Italië levert vliegtuigen, Duitschland stuurt bovendien slagschepen naar Spanje. De wapenen van de kerk zijn natuurlijk slechts van "geestelijke" natuur: "Wij staan tegenover een Ku Klux Klan, die een politiek, een methode, ja, een doel is geworden voor gangsters, kortom, voor diegenen, die het communisme welks vaan zij hijschen, belijden" schreef de Osservatore Romano, het officieele orgaan van het Vaticaan. Men kan de woede van de roomsche kerk begrijpen, waar zij voor goed uit het land wordt gesmeten, dat haar voornaamste steunpilaar was.

Ondertusschen brengt deze hulp aan de fascistena direct het gevaar van een internationale oorlog mee. Een Spanje, dat in wezen ondergeschikt zou zijn aan Italië, kan Frankrijk noch Engeland dulden. Beide landen zouden het spel in de Middellandsche Zee geheel hebben verloren. Willen ze een

oorlog met Italië en Duitschland vermijden, dan is er voor hen geen andere weg dan te streven naar een compromis. Dat biedt tegelijkertijd de mogelijkheden voor de Spaansche Volksfrontregering, die dan tezamen met de fascistische bendena en zoo noodig met Duitse, Italiaansche, Engelsche en Fransche troepen de revolutionaire arbeiders zal neerslaan. Afgezien van de mogelijkheid van een internationale oorlog, die door deze strijd dreigender is dan ooit, is er geen andere mogelijkheid dan deze, of de andere, dat Italië en Duitschland inbinden omdat ze zien dat de fascistena toch niet de baas kunnen worden. In dat geval zal de Volksfrontregering als overwinnaar uit de strijd komen, en bij het neerslaan van de arbeiders op de steun van het buitenlandsch kapitaal kunnen rekenen. Een overwinning van het proletariaat in Spanje, zooals de Trotskisten dat verwachten is uitgesloten, zoolang in het overige Europa het kapitaal heer en meester is, zoolang niet overal de revolutie uitbreekt.

IX.

Het feit, dat de uitslag van de strijd in Spanje geheel en al afhankelijk is van de ontwikkeling van de toestand in het overige Europa, maakt het in dit geval in het bijzonder noodzakelijk, de houding van de arbeidersorganisaties in het buitenland ten opzichte van de Spaansche burgeroorlog te bespreken. Zien we af van de syndicalistische en anarchistische organisaties, die zich vanzelfsprekend geheel achter de Spaansche revolutie scharen - al is het dan ook vaak met eigenaardige wendingen, zooals de hollandsche anarchistena, die jammeren over de noodzaak van het toepassen van geweld - dan blijven de z.g. marxistische, in werkelijkheid sociaal-democratische IIe, IIIe en IVe Internationale over. De rol van de IIe en IIIe Internationale is te misselijk om over te praten, zij houden liefdadigheidscollectes; de Roode Hulp wil snelverbanden sturen naar de arme slechtoffers van het fascisme. Bij de IVe Internationale moeten we echter even langer stilstaan.

De IVe Internationale verwacht zooals gezegd, dat de ontwikkeling in Spanje een soortgelijk resultaat zal hebben als in Rusland. We hebben al gezegd dat dit onmogelijk is, in de eerste plaats omdat de krachtsverhoudingen tusschen boeren en proletariaat heel anders zijn, maar vooral, omdat de buitenlandsche interventie in laatste instantie alles zal beslissen. Wat mogelijk is, is een democratische regering, die zeer ruime concessies zal doen aan de arbeiders. Maar nooit, zoolang de revolutie niet internationaal op zich heen grijpt, zal het kapitaal in Spanje kunnen worden onteigend, althans niet dat gedeelte, dat in handen van het buitenland is en een zeer belangrijke rol speelt daar. De andere mogelijkheid is, dat de Spaansche strijd leidt tot een internationale oorlog. In dat geval zullen de Fransche, Engelsche en Italiaansche troepen in Spanje landen en hier hun strijd uitvechten. Dan zal de revolutie in Spanje worden neergeslagen, en zal de strijd nog slechts gaan om de Middellandsche Zee belangen van de oorlogvoerende staten.

En onder deze omstandigheden komt "De Nieuwe Fakkel" en schrijft: "Wat ons verheugt in de activiteit van de IIe Internationale is

de volgende oproep: "Eischt van alle democratische staten, dat in overeenstemming met de bepalingen van het internationale recht de wettige regering van Spanje de middelen zal kunnen krijgen, die noodig zijn voor haar verdediging." "De Fakkel" vraagt waarom Rusland er niet bij moet en vindt de uitdrukking "internationaal recht" frase. En zoo heeft hij wel meer kleinigheden aan te merken. Maar toch verheugt hij zich over deze "solidariteit van

IVV en SAI".

"De Fakkel" moest weten, dat steun aan de "Volksfrontregering" door de kapitalistische regeringen der "democratische" landen niets anders is dan een verkapte strijd tegen de revolutionaire Spaansche arbeiders. Maar het is weer het "leninisme" dat "De Fakkel" parten speelt. Het "leninisme" wil door compromissen overwinnen. Eerst moeten de arbeiders tezamen met de Volksfrontregering de fascistien neerwerpen en pas dan wordt het tijd tegen het Volksfront te strijden, luidt hun redeneering. Maar daarbij zien ze over het hoofd, dat deze "bondgenooten" hen duizendmaal liever aan de fascistien verraden en verkoopen dan hen zelf tot macht te laten komen. "De Fakkel" wist dan ook niets te vermelden over de strijd die op het oogenblik in Spanje door de arbeiders wordt gestreden om zich niet de macht door de "Volksfrontregering" te laten ontzutselen. "De Fakkel" wist evenmin iets te vertellen over alle maatregelen die de "Volksfrontregering" neemt om de arbeidersmilitie te ontwapenen en de handhaving van de "orde" weer te leggen in handen van politie, guardia civil en het regelmatige leger. "De Fakkel" schaart zich op deze wijze aan de kant van de reactionaire machten die zijn belichaamd in de "democratische" bourgeoisie.

Het is juist dit vraagstuk waarop wij in het bijzonder de aandacht moeten vestigen. Nu de internationale spanningen meer en meer tot een hoogtepunt komen, is het heelemaal niet uitgesloten, dat de strijd in Spanje tot een Europeesche oorlog uitgroeit. Welke houding zal dan de IVE Internationale tegenover deze oorlog, die als inzet de verdediging van de "Volksfrontregering" tegenover de fascistien van Spanje, Italië en Duitschland heeft, aannemen? Dan moet ze de konsekwenties van haar propaganda van heden aanvaarden, maar dat betekent aan de zijde van de eigen bourgeoisie in de oorlog tegen het fascisme trekken. Er bestaat nu eenmaal geen principieel verschil tusschen steun van kapitalistische regeringen aan de "Volksfrontregering" in Spanje in "vredestijd" en in oorlog. In beide gevallen wordt het burgerlijk element versterkt, alleen treedt in het laatste geval de "Volksfrontregering" van Spanje openlijk in het imperialistische oorlogsfront binnen. Het behoeft geen betoog, dat tegenover deze geweldige macht zich de zelfstandige macht van de Spaansche revolutionaire arbeiders niet kan handhaven. De Spaansche arbeidersrevolutie wordt daarmee onmiddellijk vermoord. En de arbeidersorganisaties in Engeland, Frankrijk, België, Holland, de IIE, IIIe en IVE Internationale helpen daaraan mee, als ze aan de zijde van hun bourgeoisie gaan staan - nu, en ook als deze landen direct in de oorlog zijn betrokken.

De revolutie kan niet worden verdedigd door de bourgeoisie. De revolutie kan slechts worden verdedigd door het internationale proletariaat, dat NIET de "democratische" regeringen moet verzoeken in Spanje tusschenbeide te komen, maar dat de interventie onmogelijk moet maken door de revolutionaire strijd tegen de eigen bourgeoisie aan te binden. Dat is de eenige wijze waarop het internationale proletariaat de Spaansche arbeiders daadwerkelijke solidariteit kan betoonen.

Verantwoording vrijwillige bijdragen 22 Juli - 14 Aug.:

te A. 25 ct. L.B. te A. 10 ct. T.v.M.M. te A. f 1.- D.K. te B. f 3.20
 v/d Z. te A. 10 G.M. 5 F.A. 10 W.B. 27 D.T. 15 N.N. 5 J.R. 7½ J.M.
 1.04 J.C.H. 5 H.P. 15 P.I. 15 J.S. 15 R.L.W. 25 D. d'A. 30 J.C.H. 15
 10 W.B. te A. 25 Rijsw. 20 v/d Z. 5
 W.W. 5 G.M. 10 allen te A. P.d.M. te N. 5 F 1.00

P. I. C. PERSDIENST VAN DE GROEP VAN INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze persdienst verschijnt minstens éénmaal per maand.

Stuur ons uw vrijwillige bijdrage.

De volgende Jaargang No: 14.
 Augustus 1936 No: 2.

Soc. Inst. Instituut
 Soc. Geschiedenis
 Amsterdam

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds heviger crisissen, welke in steeds groter werkloosheid en telkens diepere ontwringing van het productieapparaat hun uitdrukking vinden, waardoor miljoenen arbeiders buiten de productie staan en aan de uithongering zijn prijsgegeven. De toenemende verarming en de steeds groeiende onzekerheid

van bestaan dwingen de arbeidersklasse den strijd voor de communistische productiewijze aan te binden. De groepen van Internationale Communisten wekken de arbeiders in deze strijd op, het beheer en de leiding van productie en distributie volgens algemeen geldende, maatschappelijke regels ZELF ter hand te nemen, om zoo DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODUCTIEN te verwezenlijken. De groepen van Internatio-

nale Communisten zien den wezenlijken vooruitgang der arbeidersbeweging in de ontwikkeling van het zelfbewust handelen der arbeiders in de klassenstrijd. Daarom plaatsen ze zich tegenover de leiderspolitiek van de parlementaire partijen en van de vakbeweging en stellen de leuze: **ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN! DE PRODUCTIE IN HANDE**

**ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
 DE PRODUCTIE IN HANDE DER BEDRIJFSORGANISATIES!**

De Fransche Massastaking

I.

De groote stakingsbeweging van de Fransche arbeiders, die eind Mei in eenige metaalfabrieken in de omgeving van Parijs begon, en zijn hoogtepunt reeds voor midden Juni bereikte, kan aan het einde van deze maand als geëindigd worden beschouwd. Weliswaar vinden er nog steeds enkele stakingen plaats, met dezelfde verschijnselen als in Juni, maar het blijven op zich zelf staande stakingen en ze zijn zoodoende slechts als de nasleep van de groote beweging te beschouwen.

Deze stakingsbeweging kan voor de Fransche arbeidersbeweging een keerpunt zijn, en niet voor de Fransche alleen. Daar boven uit is aan het gestadige opdringen der bourgeoisie-reactie, die na de nederlaag van de revolutionaire beweging in Duitschland, Oostenrijk-Hongarije, Italië, enz. in de jaren 1919-1920-1921 het hoofd opstak en met de oprichting van de nationaal-socialistische partij-dictatuur in Duitschland overal de stoute schoenen aantrok, een halt toegeroepen. Of dit halt tot een keerpunt in de ontwikkeling wordt, en het proletariaat meer levensruimte en ook meer strijdmogelijkheden geeft, of dat het slechts een opflitsen is voor nog diepere val, dat zal de toekomst leeren. Maar hoe het zij - het zal de moeite loonen, deze vraag van alle kanten te onderzoeken, want zijn beantwoording maakt het ons mogelijk iets van de komende strijd vooruit te zien. Voor de Fransche arbeiders echter komt het er op aan, dat zij de door hen zelf ingeslagen weg in de klassenstrijd begrijpen, want alleen wanneer ze hem bewust vervolgen, zullen ze hierop vooruit kunnen gaan, kunnen ze aan de eerste successen nieuwe toevoegen. Wordt het hen niet bewust, dat zij nieuwe wegen in de klassenstrijd zijn gegaan, dan krijgen de methoden van de parlementaire- en vakvereenigingsbeweging weer de overhand, dan laten de arbeiders zich binden aan collectieve verdragen, leggen zich zelf de dwang van vakvereenigingsorganisatie op, en worden zoo aan handen en voeten gebonden aan de bourgeoisie-reactie uitgeleverd. Een nieuwe golf van politieke onderdrukking en economische ellende vaagt dan alle veroveringen weer weg. Vanuit dit gezichtspunt hangt het verdere verloop van de ontwikkeling, niet alleen in Frankrijk, maar ver daar buiten, af van het inzicht en de daadkracht die het Fransche proletariaat in de naaste toekomst zal ontwikkelen.